

donosi brojne slikovne priloge, nacrt za Rešetarov životopis, te do sada najpotpuniju bibliografiju Milana Rešetara i literaturu o Milanu Rešetaru koju je priredila Martina Čavar. Uz Kazalo imena Rešetarove bibliografije i Kazalo imena cijelog zbornika, svi ti prilozi bitno podižu vrijednost ovog znanstvenog zbornika.

Zbornik o Milanu Rešetaru, u kojem su objavljeni i prikazani članci s područja jezikoslovlja, nedvojbeno predstavlja važan prinos hrvatskoj književnoj historiografiji i općenito filologiji u donošenju novih znanstvenih i stručnih prosudbi.

Martina Čavar

ČETVRTI MEĐUNARODNI LEKSIKOLOŠKO- -LEKSIKOGRAFSKI ZNANSTVENI SKUP

Četvrtim po redu leksikološko-leksikografskim skupom nastavljena je tradicija koju je 1993. započeo Rudolf Filipović posvetivši skup teoriji i praksi izradbe hrvatskih jednojezičnih rječnika. Skup je održan 1. i 2. prosinca 2005. u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti, a organiziran je u suradnji Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Teme su podijeljene u dvije skupine: Dijalektna leksikografija i Jezikoslovno nazivlje.

Zanimanje za pojedine govore i njihov zapis u rječnicima vrlo je velik pa je i dijalektna leksikografija znatno obogaćena u zadnjih nekoliko desetljeća. Velik broj nastalih rječnika otvorio je i dalje otvara mnoga pitanja na koja znanost treba odgovoriti i tako pomoći svim zainteresiranima (jer osim znanstvenika velik interes pokazuju i pojedini entuzijasti kojima svakako treba pomoći u nastojanju da sami zabilježe neiscrpno blago koje nam pojedini govori nude, što premalen broj stručnjaka ne stigne). Kako bismo dobili kvalitetne rezultate u obradi terenske građe, potrebno je riješiti mnoga pitanja koja se nameću pri skupljanju,

leksikografskoj obradi i sastavljanju rječnika. Tako nam, s jedne strane, nastali rječnici dokazuju mukotrpnost toga posla, a s druge strane, dosad napravljeni rječnici mogu poslužiti kao vrijedna evidencija i trebaju nam biti putokaz u daljnjim naporima da se rječnicima pokriju sva područja u kojima se govori hrvatski jezik.

Pitanjima dijalekatne leksikografije bavio se Đuro Blažeka u radu Konceptija rječnika međimurskoga dijalekta, a Afiksalsnu tvorbu glagola u dijalektnim rječnicima obradili su Jurica Budja i Ivana Kurtović. Goran Filipi dao je Prikaz inačica u dijalektnim rječnicima neinstitutionaliziranih idioma, a Mate Kapović obradio je Ustrojstvo rječničkoga članka u dijalektnim rječnicima s obzirom na naglasak. Nove mogućnosti koje pruža suvremena tehnika proučila je Martina Kovačević u svojem radu Multimedijски pristup proučavanju dijalektologije. Josip Lisac potražio je odgovor na pitanje Koji bi nam dijalektni rječnici bili najpotrebniji?, a Mijo Lončarić dao je Prilog metodi prikupljanja građe za hrvatske dijalekatne rječnike. Maslina Ljubičić nastupila je s radom Kroatizmi i njihovi nazivi u mletačkim rječnicima, a Jela Maresić dala je pregled postojećih rječnika jednoga hrvatskog dijalekta u radu Rječnici kajkavskih mjesnih govora. Mira Menac-Mihalić približila nam je Metode prikupljanja građe za dijalekatne rječnike, dok je

Sandra Tamaro u radu *Struktura rječničkog članka u dijalektalnim čakavskim rječnicima* govorila o polisemiji i homonimiji. Silvana Vranić proučila je glagole u radu *Obработка glagola u samostalnim rječnicima čakavskih govora* objavljenim u 21. st., a Sanja Vulić dala je pregled rječnika još jednoga hrvatskog dijalekta u radu *Rječnici izvornih čakavskih govora prije i poslije g. 1990.*

Važnost jezikoslovnog nazivlja potvrđuje i dvostruko veći broj prijavljenih radova za tu temu. U našim se jezičnim priručnicima, pravopisima i gramatikama mogu naći različiti nazivi, pa ta neujednačenost zbunjuje i zahtijeva raščišćavanje. Potaknut svojim udjelom u organizaciji skupa u pokušaju da se riješe mnoge dvojbe Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje pokrenuo je i radionicu, kojoj je cilj da se na jednom mjestu skupe svi sinonimi u određenom području te da se, u suradnji s drugim institucijama (prije svega s Filozofskim fakultetom, čiji novaci prikupljaju građu iz drugih slavenskih jezika), smanji broj sinonima na jedan hrvatski i jedan internacionalni naziv. Dosad je prikupljena građa iz fonologije i morfologije, a ogroman broj podataka prikupljenih iz fonologije pokazuje da nas tu čeka najviše posla. Na tu ukazuju i radovi Stjepana Babića: *Glasovno nazivlje*, Lane Hudeček, Milice Mihaljević i Domagoja Vidovića: *Sinonimni parovi i nizovi u temeljnime jezikoslovnim nazivlju*, zatim Željke Brlobaš i Marijane Horvat: *Fonološko nazivlje u hrvatskim gramatikama*, Zrinke Jelaske i Ines Novak: *Čemu? te Ivane Klinčić: Jotacija u gramatikama XX. stoljeća*, radovi koji su dotaknuli samo neke probleme i naznačili da je to samo vrh ledenjaka koji zbog vremenskog i prostornog ograničenja skriva svoj najveći dio.

Dalibor Brozović govorio je O odnosu jezikoslovne teorije i jezikoslovne terminologije. *Nazivlje u generativnoj morfologiji*

proučila je Matea Birtić, a tvorbu su obradili Živko Bjelanović u radu *Hipokoristik kao oznaka za vrstu značenja i oznaka za tvorbeni način*, Branko Kuna u radu *Nazivlje u tvorbi riječi* te Ivica Peša u radu pod naslovom *Ključni pojmovi tvorbenne teorije i njihovo nazivlje u tradicionalnoj i suvremenoj teoriji tvorbe riječi*. Pravopisnim nazivljem bavio se Alemko Gluhak u radu *Tipovi u pravopisnom nazivlju*.

Radovi posvećeni sintaktičkom nazivlju pokazuju da i tu postoje neujednačenosti. Ivana Franić proučila je *Jezikoslovno nazivlje u Tesnièreovim Eléments de syntaxe structurale*. Ivana Matas Ivanković govorila je O predikatu i subjektu u suvremenim gramatikama hrvatskoga jezika, dok je Anita Peti-Stantić odgovorila na pitanje *O kakvom je redu riječ?* Vlasta Rišner proučila je morfosintaktičko nazivlje i tako naslovila rad preciziravši u podnaslovu da je riječ o nazivima nekih prijedložnih i besprijedložnih padežnih izraza. Tomislav Stojanov predstavio je dio Saussureova učenja u radu *Saussureova sintagmatika i pitanje nazivâ jedinica sintakse skupine*, a Diana Stolac prikazala je *Sintaktičko nazivlje u dopreporodnim gramatikama*. Što računalo može u lingvistici, pokazao je Marko Tadić u radu *Korpusno utemeljeno pronalaženje karakterističnih kolokacija u hrvatskome jezikoslovnom diskursu*. Anastazija Vlastelić proučila je *Parčićevo sintaktičko nazivlje*.

Onomastičko nazivlje predstavile su Dunja Brozović Rončević s radom *Ujednačavanje međunarodnoga onomastičkog nazivlja* i Anđela Frančić s radom *Što je osobno ime?*

Hrvatsko nazivlje s nazivljem drugih jezika usporedile su Goranka Blagus Bartolec u radu *Usporedba hrvatskog i slovenskog padežnog nazivlja* te Željka Čelić u radu *Povijesno i suvremeno terminološko nazivlje u ruskom, ukrajinskom i hrvatskom jeziku*.

Tema rada Lidije Cvikić i Zrinke Jelaske bila je Od ulaza do izlaza (Hrvatsko nazivlje u istraživanju usvajanja drugoga jezika). Vesna Muhvić-Dimanovski i Anita Skelin Horvat govorile su O riječima stranoga podrijetla i njihovome nazivlju, a Maja Bratanić obradila je Hrvatsko leksikografsko i terminografsko nazivlje u svjetlu novijih teorijskih kretanja. Barbara Kryžan-Stanojević proučila je Naslove rječnika kao odraz novog pristupa leksikografiji.

Povijesno nazivlje obrađeno je u radu Ljiljane Kolenić pod naslovom Starohrvatsko gramatičko nazivlje (Jezikoslovno nazivlje u starim hrvatskim rječnicima), zatim u radu Adele Ptičar i Nade Vajs Vinje: Jezikoslovno nazivlje u prvim dvama hrvatskim školskim pravopisima iz 1779. godine te u radu Nade Vajs Vinje, Barbare Štebih i Kristiana Lewisa: Gramatičko nazivlje u hrvatskom kajkavskom književnom jeziku.

Da je riječ o međunarodnom skupu, potvrđuje velik odaziv stručnjaka iz drugih zemalja. Sudjelovali su gosti iz Slovenije: Ljudmila Bokal, Peter Weiss, Jožica Škofic, Marjeta Humar, Irena Stramljič Breznik; iz Austrije Herta Maurer Lausegger; iz Mađarske István Nyomárkay (koji je u plenarnom izlaganju predstavio Mađarsku jezičnu građu u starijim hrvatskim rječnicima); iz Bosne i Hercegovine Stojan Vrljić; iz Austrije Branko Tošović; iz Poljske Sybilla Daković i Elżbieta Wrocławska.

Velik broj tema i otvorenih pitanja pokazao je kako je pred nama mnogo posla i u dijalekatnoj leksikografiji i u jezikoslovnom nazivlju, ali broj prijavljenih sudionika može se shvatiti i kao optimističan nagovještaj da će se taj posao i uspješno obaviti. Zato sljedećem skupu želimo još veći odaziv i nadamo se da će se protegnuti na veći broj dana te da slušači ne će morati birati između sekcija, već da će moći čuti sve.

Ivana Matas Ivanković